

SZENTESÉs VIDÉKE

A Csongrádvármegyei Gazdasági Egyesület Hivatalos Közlönye.

Megjelen vasárnap és csütörtökön.
Előfizetési ár:
Egyévre 2 korona 50 fillér, félre 5 kor. Hősz. évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-tér, Hártszék,
hová a kérésatok címzendők.

Hirdetéseket és nyilvtári közleményeket
a kiadóhivatal
mérésélt áron számít fel.

Községi takarékpénztárak.

Lapunk f. évi 51-ik számának vezetőhelyén egy cikk jelent meg, amelyre mintegy visszhangot ad, szintén „Községi Takarékpénztárak” címen a „Csongrádvármegyei Hírlap” f. évi 54-ik számában megjelent vezetőcikk.

Laptársunk ebben a cikkében felhívást intézett a lapunkban megjelent cikk írójához arra nézve hogy adja urát: miért nem látja szükségesnek Szentesen is egy községi takarékpénztár alakításának, holott reánk nézve is áll az, amit cikkünkben az ilyen intézetekről elmondottunk, nevezetesen, hogy ezek — nem alakulván nyereszkesedésre — kevesebb haszonnal is beérhetik és már természetüknél fogva is sokkal méltányosabban láthatnák el úgy az aktív, mint a passzív üzletet.

Laptársunk ezt a felhívását „egy városi képviselő” írta alá, aki rámutat arra, hogy a községi takarékpénztár a regálekötvények értékesítésével lehetne megalakítani, ehhez jönnének a különfele városi alapok pénzei, melyek ma 4 százalékkal vannak elhelyezve, — tehát tekintélyes summa állana rendelkezésre, melyet ha csak 2 vagy 2 és fél százalékkal bocsátatának is olcsóbban a kölcsönt igénybe vevő szentesiek rendelkezésére, — a betétek kamatlábát viszont áll a n d ó a n négy százalékra téve — ekkor sem kellene soha a kamatlábát 5,—5 és fél százaléknál magasabbra felemelni; amiben a kölcsönt igénybe vevő lakosság éppen úgy megtalálná a maga közvetlen hasznát, mint ahogy minden adófizető közvetlen hasznot húzna a községi takarékpénztár intézményéből azon a révén, hogy ezen takarékpénztár üzleti nyeresége a város bevételeit fokozván, ez által viszont a pótladó csökkenne. Tekintettel pedig arra, hogy — cikkio szerint — a városnak 6,—7,— sőt 8 százalék kamatú kölcsöne és ebben szép summa adóssága van, — a községi takarékpénztár hasznából ezek a kölcsönök is törleszthetők és ezen fölül a városházépítés, meg más kulturális vagy közhasznú intézmények költségei is fődízhetőek volnának.

Gondolom, rövidre fogva ezekben merül ki a „városi képviselő” okfejtése, melylyel a községi takarékpénztárnak Szentesen megalakítása mellett érvel, felhíván lapunk cikkiróját, hogy tudását és szakismeretét a szentesi községi takarékpénztár létesítésére használja fel

— a város érdekében és hívja fel e részben közreműködésre mindazokat, akik hivataluknál és hivatottságuknál fogva, ismeretüket és tudásukat bizonyosan készek a város adófizetői javára érvényesíteni.

Nem szabad kitérnem a megtisztelő bizalom elől, mely a Csongrádvármegyei Hírlap cikkirója részéről felém hangzik és vagy szükségesnek, hasznosnak itélem azt, hogy Szentesen is létesüljön községi takarékpénztár és ekkor kétségtelenül közre is kell működőm — csekély erőmmel — egy ilyennek létesítésében; vagy nem látom ezt szükségesnek, és ekkor viszont képtelenségem urát is adni ennek a felfogásomnak.

Nem kertelek a kérdés körül: egyenesen és határozottan kimondom, hogy nemcsak szükségét nem látom Szentesen egy községi takarékpénztár alakulásának, hanem veszedelemnek is tartanék a közvagyonra minden — ilyen intézményt létesíteni akaró törekvést.

Már lapunk ama vezető cikkében, amelybe a „városi képviselő” a maga eszméjét belekapcsolta, világosan és félremagyarázhatatlanul ki van fejtve, hol, miért volna szükséges a községi takarékpénztárakat létesíteni, valamint határozottan ki van domborítva az is, milyen veszedelmes egy ilyen községi

bankigazgatóné Ő nagysága. Micsoda felelet ez! Ha én kérdezek?

— Hajh, ugy? Hat kériek, hogy is hívjak csak . . . Ejnye izé . . .

Turletlenül pattintott az ujjával. A hivatalszobában riadtan néztek a tisztviselők ama sarok felé, ahol Winter Janos úr dolgozott. Az arcizmaikkal, a szemöldökükkel nógatták és intettek neki, hogy az igazgató úr beszélni óhajt vele. Winter Janos úr azonban úgy bele volt merülve a munkába, hogy nem vett észre semmit.

A bankigazgató úr végre is hozzálépett és karonfogva alantását, bizonyos iróniával mondta:

— Bemutatom izé . . . hogy is hívjak? . . . a feleségemnek.

— Winter Janos vagyok! hebegte ijedten Winter Janos úr.

Az asszony újra fölemelte a lorgnettjét és megkérdezte?

— Csak Winter Janos és semmi más?

TÁRCA.

A Dunánál.

A szél, ha zordon ószi éjen
Az ablakom előtt sivit:
Főlrázza bánatos lelkemnek
Sivár, borús emlékeit.

S ott állok a ködös Dunánál,
Vad tancot lejtnek a habok
S miként a hab, oly hanyótt éltű,
Oly nyughatatlan is vagyok.

S a hullámok zúrzavarabol
Hivogató hang szól felém:
„Ó jer hozzám, temesd a búdat —
Jer hozzám és légy az enyém . . .

Elalattlak, elringatlak majd
Hídeg, de puha keblemen;
Elalattlak majd mindörökre,
Jer hozzám, ember, tarts velem . . .

És én reméltem elrohantam.

KADÁR LÁSZLÓ.

A bonbon.

A történeti igazság az volt, hogy Winter Janos urat megszerette a főnöke felesége. Winter Janos ur bankhivatalnok volt s hogy valaki egyáltalán belészeretett, ez olyan eléggé föl nem becsülhető tény volt életében, aml talán születése óta nem esett meg vele.

A főnök felesége egy alkalommal felkereste az urat az irodában és mikor végig ment a hivatalszobákban, a lorgnettjét egy pillanatra rajta felejtette Winter Janos úron.

— Ki ez az ember? fordult ekkor az asszony az urához, a rettegett bankigazgatóhoz.

— Senki! — felelt kurtán a férj.
— De Frédi! mondotta sértődötten a

A legkiválóbb tanárok és orvosok — tudóbetegségeknél, légzőszervek hurutos bajainál — úgy mint idült bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánlatik.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, ellátja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszer Figyeljünk, hogy minden üveg alantli céggel legyen ellátva:

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyeszeti gyár Basel (Svájcz) 54

pénzintézet létesítését fessegetni ott, ahol erős, a hiteléletet minden tekintetben kielégíteni képes, részvénytársasági alapon álló régi pénzintézetek léteznek.

Nem tagadhatja senki, hogy igaz az, miszerint minden, községi pénzintézet létesítésére irányuló vágnak és törekvésnek számolnia kell teljes mértékben a fennálló állapotokkal és nem tagadhatja senki annak az igazságát sem, hogy az érteljes, a hitelügyeket kielégíteni képes nagyobb pénzintézetek kikezdése: egyértelmű volna egész hitelszervezetünk fölforgatásával. Ennek a kockázatát pedig akár Szentesen, akár egyebütt csak részben is magamra venni, részemről soha nem tartanám lelkiismeretemmel összegeyzethetőnek.

Viszont azonban nem zárkozhatik el senki annak az igazsága elől sem, hogy minden olyan, a nagyobb hitelétől távolabb eső vidéken, ahol a helyi hitelügyek kielégítésére szintén alakultak ugyan részvénytársulati alapon magántakarékpénztárak, melyek azonban — már szűk korlátok közé szorított forgalmukkal semmi arányban nem álló fenntartási és kezelési költségeik fedezhetőse érdekében is kénytelenek, ha ezenfelül még részvényeseiknek is akarnak osztalékot adni, — a legszűkebb mértékig felcsigánzni a kölcsönügyleteik kamatát, egészen odáig, hogy az már szinte uszorkamatnak minősíthető, — igenis a lakosság érdekében szükség van, a hitelügyek egészséges kiszolgálhatása szempontjából arra, hogy községi takarékpénztár létesüljön.

Cikkem nagyon hosszúra nyúlta, ha annak keretében már bizonyítani akarnám, hogy Szentes semmiképpen sem sorozható ez utóbbi községek, vagy vidékek kategóriájába, vagy rámutatnék a „városi képviselő” számításainak tarthatatlanságára, hogy végül az általa

felvetett eszme veszedelmes voltát is feltárjam.

Minderről tehát a következő alkalommal írok. Es ha — különösen a legutolsó helyre szögezett kérdést illetően, a teljes nyíltság elvénél fogva — talán egyenlőleg nem mindenkinek tetsző igazságot is kell majd elmondanom, — ezért, az ügy érdekében — már előre is elnézést kérek. — is. —

Rendkívüli megyegyűlés. Csongr. vármegye törvényhatósági bizottsága a f. hó 7-én rendkívüli közgyűlést tartott, melynek összehívását, az elnököl Csátó Zsigmond dr. főispán előterjesztése szerint, a belügyminiszternek a vármegyei tisztviselők és szolgaszemélyzet fizetését szabályozó 1904. évi X. törvények végrehajtására vonatkozó utasítással kapcsolatban a vármegyéhez intézett az a leirata tette szükségessé, amelyben a vármegyét a tisztviselőknek és szolgáknak a megfelelő fizetési osztályokba való sorozására és ezen munkalata záros határidőn belül való felterjesztésére utasította.

Az elnöki előterjesztés után Mátyffy Kálmán főjegyző adta elő a tisztviselők és szolgák fizetési osztályokba való sorozására nézve az állandó választmány határozati javaslatát, amelyet a megyegyűlés egyhangúlag elfogadott azzal, hogy a megyei alkalmazottak dotációjára a jövőben tisztán a belügyi tárca terhére esvén, a vármegyénél ez által felszabaduló pótdátösszegnek miképpen és mily célra leendő fordítása tárgyában a rendes öszi évnegyedes közgyűlése keretében fog határozni.

Ez utóbbira nézve csak azt jegyezzük meg, hogy évi 22.840 koronányi összeg szabadul fel vármegyénkben a tisztviselők legujabb állami fizetésrendezése által, ami olyan tekintélyes összeg, hogy annak keretében már sok üdvös és szükséges kulturális alkotást segíthetünk elő.

A közgyűlés második tárgya a várm.

Szegény Winter János úr szerette volna, ha sohasem mutatták volna be az igazgatóné Ő nagyságának. Már arra is gondolt, hogy a nevezett napon beteget jelent és nem megy el a hivatalba sem. De nem volt hozzá bátorúsága. Szerencséje is volt, mert az igazgató úr, mikor délelőtt végiginspicálta a hivatalos szobákat, leereszkedő kézműdolattal üdvözölte Winter János urat és félig barátságosan, félig szigorúbb hangon kiáltotta neki:

— Aztán Winter úr, tegyen eleget a nőm meghívásának!

Ezt a figyelmeztetést, úgy látszik, az igazgatóné Ő nagysága rendelte meg.

Este pedig Winter János megjelent a zsúron.

— Winter Nepomuk János úr; mondotta a zsúr vége felé, egy nagy legyezőpálma mögött az igazgatóné Ő nagysága Winter Jánosnak, — szereti ön a Kugler-bonbont?

Meg kell jegyezmem, hogy ekkor már olyan vidám volt a hangulat az igazgatóné Ő nagysága zsúrján, hogy senkisémm törődött azzal, hogy a ház úrnője a nagy szalon sarkában levő legyezőpálma mögött tart cserle-t Winter János úrral. Mellesleg az igazgatóné Ő nagysága éppen egy darab Kugler-bonbont vett a pompás ajkai közé, amikor a fenti kérdést intézte Winter János úrhoz.

Winter János egy kicsit bambán nézett

körkórház állandó alkalmazottjainak nyugdíjjogosultsága tárgyában leérkezett belügyminiszteri leirat volt, amelyre nézve szintén egyhangúlag fogadták el az állandó választmány határozati javaslatát, valamint a következő ügyben: a szeged-dorozsma-majjai törvényhatósági közút dorozsmai átkelési szakaszának műtűt kiépítése ügyében leérkezett kereskedelemlügyi miniszteri rendelet dolgaiban is.

Ezután hozzájárult a törvényhatósági bizottság a vármegye mint részvényes nevében, a kisbirtokosok országos földhitelintézete alapszabályainak olyatán módosításába, mely a részvényes kamatlatát a jövőben ötszázalékra emeli fel és megadta Cicitricis Lajos dr. alispánnak az általa kért szabályságot, melyet az alispán már megkezdett.

Egyhangúlag fogadták el a vármegyei nyugdíjválasztmányának Vidovich Antal nyug. főszolgabírói kezgyűlés tárgyában előterjesztett javaslatát is, mely már a csak imé módosított nyugdíj szabályrendelet intézkedéseivel simul.

A többi jelentéktlenebb ügy, s a különféle betérjesztett és számvéveőleg már felülvizsgált számadások dolgaival aztán gyors tempóban végzett a megyebizottság ügy, hogy délelőtt egy negyed 12 órakor — a jegyzőkönyv-hitelesítők kirendelésével, a közgyűlés bezárult.

A gyengék törvénye.

A gyengék ereje: a szövetségés. A kisegyszocienciai tömörülés útján lesznek erőfelfejtésre képes tényezővé a gazdasági életnek. A kismember, függetlenségének bizonyos részét feláldozván, végül nagyobb függetlenségre tesz szert, megszabadulva a gyengeségét kizsákmányoló erősek rabszolgaságától.

A kismember, szövetségében teremtvén meg a maga hiteforrást, függetleníti magát az uszorától; és gazdasági, meg háztartási szükségleteinek beszerzésére szövetségében, megszerzi magának a nyagban való bevasárlás előnyeit, ami különben csak a jómódúaknak juthat osztályrészul. Így van ez

a főnöke feleségére, aztán pedig határtalan tisztelettel felelt:

— A Kugler-bonbont? Oh, azt nagyon szeretem!

Az igazgatóné Ő nagysága ekkor odatartotta kipírult arcát Winter János úr elé és ajkait összecuscsorította, csabos hangon mondta:

— Akkor hát megkínálom . . .

Winter János úr megrögtelve nézett az igazgatóné Ő nagyságára. Egy kicsi piros szájat látott maga előtt, amelynek szélei megrezdültek, de Kugler-bonbont sehol sem tudott fölfedezni. Mert azt a Kugler-bonbont, amelyet az igazgatóné Ő nagysága a vakító kis egerfogai közt mutogatott, ugyan hogyan tartotta volna Winter János úr elajándékozhatónak? És éppen ezért, hogy az igazgatóné Ő nagysága ne jöjjön zavarba, Winter János úr szeretetreméltó udvariassággal mondta:

— Köszönöm. Azt hiszem tévedtem. Én nem szeretem a bonbont.

**

Vasárnap délelőtt az igazgató úr a hivatalban behívta magához Winter János urat.

— Winter úr! — mondotta szigorúan — ön a feleségem tegnapi zsúrján valami nagy számárságot követett el. Mi volt az?

Winter János úr hebegett.

— Igazán nem tudom, igazgató úr!

mindenütt, ahol a szövetkezés eszméje igazán virágzik: a németeknél, az angoloknál, a franciáknál, Csak nálunk, ahol szinte valamennyi jóra való eszmének közös sorsa, hogy hamis jelszóval torzul, csak nálunk lett a szövetkezéstől is eszüköze egy újfajta uszórának: a szövetkezeti uszórának s eszüköze egy kisemberekből álló társadalmi osztály a kiskereskedők elnyomásának. A szövetkezés a másik széles e világon mindenütt az altruizmus alapján épült fel, nálunk a nyereszkeskedő üzletek új formája lett és hatalmas fegyvere az osztályöznésnek; és ami másutt a modern szociálpolitikának áldáshozó eszköze, az nálunk a gazdasági, társadalmi és felekezeti reakciónak erősségeit gyarapítja. És végül ha már egy nemes eszme, egy üdvös intézmény annyira elfajult, nincs mit csodálkozni azon, hogy káros kepleleti sorában megjelentek a nemzetiségi szövetkezetek is, a magyarellenes igazgatásnak szinte legveszedelmesebb tűzhelyei.

Nem lehet tehát csodálkozni rajon sem, ha a szövetkezeti reform után való vágyakozás nálunk nem sokkal rövidebb életút magunknál a szövetkezeteknél. Ez természetes. A szövetkezeteknek, ahogy hazánkban meg jelentek, első dolguk volt elfajulni. Orvosias után kioltottak tehát mindazok, akiket a szövetkezés gyönyörű eszméjének torzhatásai életérdekeikben sértettek, de maguk az igazán nemes célú szövetkezetek is és mindazok, akik a szövetkezeti ügy terén igazán szövetkezeti célokért dolgoztak.

A reform nagyon nehezen érelődött meg és évtizedes vadudás után csak most jelent meg végre a szemhatáron egy olyan reformjavaslat, amely a szövetkezetekkel való visszaélés csökkentésére és a szövetkezeti ügy egészséges fejlődésére komoly reményiséget támaszt. A javaslatot Plósz Sándor igazságügyminiszter megbízásából Nagy Ferenc készítette, ugyanaz aki éppen tíz évvel ezelőtt is dolgozott ki már egy előadói tervezetet a kereskedelmi törvény szövetkezeti részének revíziójáról. Azt a javaslatot akkor az érdekeltek szakkörök ritka egy-értelműséggel utasították vissza. És a szakköröknek meglehetősen igazuk volt.

A mostani javaslatnak nagy erénye és az ügynek nagy szerencséje, hogy kevésbé hasonlít az elődjéhez. Alig látszik meg rajtuk, hogy egy apától születtek, ami mindenestre megnyugtató bizonyítéka közös szülékj megfélemlen nagy alkalmazkodó képességének. Bizonyára része van ebben annak is, hogy a tudós szerző időközben a kereskedelmi államtársaságban és az aktív politikai szereplésben megtanulta a gyakorlati élet

követelményeikhez való bőlcés hozzásimulást. Üdvös következeméne ennek az, hogy az új javaslat egyfelől bátor kézzel nyúl bele a szövetkezetek cégre alatt fűzött legkiáltóbb visszaélések szövedékébe, más felől gondoskodik arról, hogy az olyan szövetkezetek, amelyeknek megvan az életre való jogosultságuk, meg is állhassanak becsülettel a törvény oltalma előtt, megszabadulván a nekik leginkább kellemetlen alszövetkezetek kompromittáló társaságától.

A javaslaton két irányesme emelkedik ki: az egyik, hogy kiírta a szövetkezeti formaband alakult uszorabankokat s a hitel-szövetkezeteket igazán a kisemberek hite- lének és gazdasági gyarapodásának forrásáá tegye; a másik, hogy a fogyasztási szövetkezeteket visszaadja eredeti rendeltetésüknek és lehetetlenné tegye a kiskereskedőknek ilyen szövetkezetek törvénytelen versenyével való kipusztítását. Mind a két irányban sok hasznos rendelkezést javasol, de míg az első irányban egy kissé túlmegy az okvetlenül szükséges mértéken, addig a másik irányban innen marad rajta.

A korona-szövetkezetek visszaélései ellen alkalmas övöszer a kamatlábának 8 százalékban való megszábasa annak a kimondásával, hogy ez a kamat csak a még meg- levő valóságos tartozás után számítható, továbbé, hogy legfeljebb két százalék kezelési illetéknek kívül semmiféle mellékilletéket nem szabad szedni. Helyes az is, hogy nem szabad ügynökökkel szövetkezeti tagokat toborzani és jutalékokat felszámítani. És tiszta szövetkezeti gondolatot fejez ki az öt százalékánál nagyobb osztalék eltiltása.

Nagyon nevezetes és celszerű újítása a javaslatnak a két évenként való köteles vizsgálat elrendelése, azzal hogy ezt a vizsgálatot a szövetkezetek autonóm szervezetei gyakorolják. Ezzel a becsületlen szövetkeze- tek új, erőteljes fejlődésének jelentékeny erkölcsi segédeszköze van megadva, de ez egyúttal fölöslegessé is tesz egynémly túlzott óvatossági rendszabályt, amelyet a hitel-szövetkezetek ellen egyesek visszaélései miatt támadt széleskörű animozítás sugall- hatott. Egészben vége azonban a hitelszö- vetkezetek kérdését elég jól oldja meg a javaslat s ami fölösleges benne, az majd csak kirosztalódik belőle, mire törvényné válik.

A másik irányban, a fogyasztási szövetkezetek irányában már nem lehet okunk panaszra fölösleges intézkedések miatt. Itt inkább egyes szükség dolgok felejtődtek ki, olyanok, amelyek nélkül csak félig lenne segítve a magyar kiskereskedő osztály halálos nyavalyáján. A bajoknak, amint tudjuk, az a legfőbb forrása, hogy a szövetkezetek nemcsak tagoknak adnak el árúkat, hanem a kiskereskedőkkel versenző nyilvános boltokat tartanak hatóságai protekcio mellett. Az elárúást a javaslat megie- hetősen korlátozza, kimondva, hogy a fogyasztási szövetkezetek nem tagoknak csak olyan árúkat adhatnak el, amelyek azon a helyen nyílt boltokban nem kaphatók, vagy amelyek gyors romlásnak vannak kitéve és tovább el nem tarthatók. Ez a rendelkezés nem elég szabatos ugyan és némiképen még mindig lehetővé teszi a visszaéléseket, de mindenesetre nagy haladás a mostani állapothoz képest, sőt szívesen elismerjük hogy erősebb megszorítást tartalmaz, mint a német törvény, amely mintajúl szolgált. Határozottan hiba azonban, hogy nem tiltja meg a javaslat a dohány és szeszes italok eladását, sőt kifejezetten megengedi, midőn azt mondja, hogy a hatóságai engedelmhez kötött cikkek árúsitásánál ennek az engedelmnek a tartalma irányadó. Ami annyit tesz, hogyha a szövetkezetek trafikot vagy pálnka mérő jogot kap, ezt a jogát nem tagokra nézve is gyakorolhatja. Ez egyenesen kilyu- kasztása annak az elvnek, amelyet a javaslat jóakarattal igyekszik megvalósítani, mert a trafik és pálnkamérés igazán nem szö- vetkezési cél és ennek megengedése egye- nesen alkalomszerűsége az igazi szövetkezeti feladatoktól való eltérésre.

Semmiképen sem gondoskodik azonban a javaslat arról, hogy hatóságai segédeclemmel ne lehessen versenyt támasztani a szegény

falusi kis boltosoknak, akiknek elvégre eg- zesen mindegy, hogy úgy teszik-e őket tönkre, hogy nemtagoknak is árúsit a szövetkezet, vagy úgy, hogy a szövetkezet élén álló szol- gabőr, jegyző, vagy más hatalmas új szélid hatóságai nyomással kényszeríti bele a falu népet a szövetkezetbe. Van pedig rá mód, hogy ezt a nyomást kizárja a törvény. Mert ha már nem lehet kizárni a hatóságai szemé- lyeket a szövetkezet alapításából, sőt az el- len sem lehet nagyon erős kifogást tenni, hogy a javaslat ezt kifejezetten megengedi, — annyit minden estre ki kellene mondani, hogy bizonyos funkcionáriusok a szövetkezet alapításában még résztvehetnek ugyan, de sem igazgatósági tagságot, sem hivatalt a szövetkezetben nem vállalhatnak. És ennek az inkompatibilitásnak a megállapításánál nem kellene megfedezni a papokról sem, akik, tudjuk, elég sűrűn használják az istenáldást specerai- és korcsmacégerül.

És itt elérkezett a javaslatnak egy nagy, talán legnagyobb, sarkalatos hibájához. Sehol, egy szóval sem tiltja a felekezeti, sem a nemzetiségi és egyéb politikai jellegű szövetkezetek alapítását. Ezzel a hi- ányával nem szabad ennek a máskülönben jóra való javaslatnak a törvénytarba kerülő- nia. A most folyó költségvetési vita során is szó esett a nemzetiségi szövetkezetekről, amelyek a felvidéki magyarság ügyének ijesztő vesze- delmei; a délvideken a szerb parasztszö- vetkezet, szerte az országban a keresztény és néppárti fogyasztási szövetkezetek szolgálják a nemzeti és felekezeti szétűzást a szö- vetkezesnek, a társadalmi és gazdasági erők egyesítésének mag- szatos jelszava alatt. Ezt a gonosz hamis- tást, amely minden alakjában egyaránt nagy nemzeti veszedelem, gyökerestől ki kell gyomlálni, hogy vesszen a magva és szomorú hire hirdesse csak, hogy milyen boldomul galád dolgok lehetségesek ebben a jelszavaktól megnyomorított országban.

Ezekben mutattuk meg a javaslatnak legfőbb hibáit és legjelesebb ércényeit. Méré- leg téve ezeket is, amazokat is, derék munkának kell itélnünk az egészét, ha nem is tőkéletesnek.

A szakérteket, amely elé azt a mi- niszter terjeszteni szándékozik, reméljük, ki- operálja majd testből a beteg részeket és egy kis vért fog beleömlesztetni ott, ahol vérszegény. Így aztán, reméljük, jó törvényt kaptunk benne a jök, erős törvényt a gyen- gek, jó és igaz szövetséget az igazi szö- vetkezetek.

Ujdonságok

Szentes, 1904. július 10.

— **Személyi hír.** Csató Zsigmond dr. főispán f. hó 8-án reggel Buda- pestre útaozott többéle hivatalos te- endőjének ellátására. A főispán Buda- pestről előreláthatóan csak a hét- végén érkezik haza Szentesre.

— **Városi közgyűlés.** Szentes város kép- viselőtestülete f. hó 11-én, holnap délelőtt 9 órákor közgyűlést tart a túl a kurcai tanács- közö teremben. A közgyűlés tárgysorozatán van a Koncz-féle telek adás-vételi szerződése; a földi révi épület eladására nézve megkö- tött szerződése; a városi tisztviselők fizetés- rendezés iránt benyújtott kérvénye; jelentés a kéményseprői szabályrendelet jóváhagyá- sáról; a polgármester jelentése a zsupsgézt körül részleges határkiigazítás megtartásának kérelmezése tárgyában; a dorozsmai mén- telek parancsnokságának átíratá az állami ménlek ellátása ügyében; Borsos Szabó Antal előterjesztése a 152. sz. közgyűlési határozat ellen; Balogh Szabó Józsefné születésnői ok- levélének kihirdetése; a város 1903. évi több rendbeli számadása és jelentés a pénz- táruk hivatalos vizsgálatáról.

— No, csak erőltesse meg a memóriá- ját! A feleségem nagyon haragszik magára. Már pedig beláthatja, hogy ily körülmények közt mi nem lehetünk jó barátok!

Winter János úr kétségbeesettent törte a fejét, míg végre bizonytalanul nyugte ki.

— Nem tudom, hogy mi lehet az oka? Ha talán nem az, hogy azt mondtam Ö nagy- ságának, hogy én nem szeretem a Kugler- bontont . . .

— Hopp! Látja ez nem lehetetlen. Az asszonyok furcsák. Lehet, hogy ön ezzel a kijelentéssel vonta magára a nőm neheztelését. Hiába, asszonyi szeszély . . . Éppen ezért, ha azt akarja, hogy köztünk is rendben le- gyen minden, tegye jóvá a hibáját. Megen- gedem, hogy most elmenjen a feleségemhez és kérjen bocsánatot tőle. Annál is inkább, mert ha haragszik valamiért, rendszerint míg- rain-jó van, ezt pedig én is megszenvedem. Szóval, menjen barátom. Azonnal! Jelentse ki unnepejésen, hogy igenis maga szereti a Kugler-bontont. Hogyne szeretné? Csak úgyesen!

Winter János úr bambán nézett az igaz- gató urra és elment. — bocsánatot kérní,

Pakots József.

— **A Duna-Tisza közti csatorna.** Az egész országra és így a fővárosra is nagy fontosságú Duna-Tisza közti csatorna ügyében Budapest székesfővárosi közgazdasági és köz-életmészai bizottsága is tett javaslatot, amely a tanács pártolása mellett került a fővárosi törvényhatósági bizottságának múlt szerdai közgyűlése elé. A bizottság javaslatában, melyet egyhangulag elfogadtak, kijelenti, hogy a nagy csatorna megépítését nemcsak országos közérdekekből, hanem Budapest kereskedelmi, ipari és hajózási szempontjából is elsőrangú sürgős feladatnak tekintik. Azt a kérdést azonban, hogy vajon a csatornát Szolnok, Csongrád vagy más városok érintésével építsék-e olyannak tekintik, amelyet kevésbé kell elbírálni. Ezért, — a csatornának még tervezés stádiumában levő állapotában — időelőttinek tartanák, ha — Jász-nagykun-szolnok megyetköriratához képest — a kormányt a sürgős megépítés szükségességére már most figyelemzetné; annál kevésbé, mert a fővárosi törvényhatósága annak idején ebben az ügyben már állást foglalt.

— **A közigazgatási tisztviselők magánmunkálatai.** A közigazgatási alkalmazottak magánmunkálatairól sokszor esik szó, mert a törvény nem intézkedik határozottan arról, hogy a városi vagy vármegyei tisztviselők végezhetnek-e díjazásért magánmunkát. A hivatalos fellegás mindenütt tagadja ennek a jogosultságát, a gyakorlat azonban általában az, hogy különösen az alantasabb tisztviselők, ha alkalom nyílik rá, szívesen keresnek ilyen úton egy-két garast. Nálunk volt rá eset a múltban, hogy a fölöttes hatóság zugirászatnak minősítette az ilyen magánmunkát és szigorúan meg is büntette, — ezért azonban nem mernék azt állítani, hogy most már Szentesen nincs ilyen zugirászat. A belügyminiszter ebben az ügyben még tavaly bocsátott ki egy körrendeletet, amit most szükségessé látott megújítani, a következőkben:

„Ismételten kérdés tétetvén hoztam a közigazgatási alkalmazottak magánmunkálatainak megengedése tárgyában, a főnőförgő kételeyek elosztása céljából — hivatkozással a múlt évben ez ügyben kiadott belügyminiszteri körrendeletre — mihez tartás végett értesítem címet a következőkről: Habár általános jogszabályban eddig nincs kimondva, hogy a közigazgatási alkalmazottak (tisztviselők segéd-és kezelőszemélyzeti tagok) díjazásért magánmunkálataikat nem végezhetnek, mégis e tilalom egyrészt a szolgálat természetéből, másrészt az elkövethető visszaélések megelőzésének szükségességéből folyik; megerősíti ezt az a körülmény is, hogy egyes alkalmazottak a díjért való magánmunkálkodást tételes jogszabályok megengedik. Miből következik, hogy a közigazgatási alkalmazottaknak általánosságban és üzletszerűen magánmunkálataikat díjazásért nem végezhetnek; ilyenekkel közülük csak azok foglalkozhatnak, akiknek ezt valamely tételes jogszabály kifejezetten megengedi.

— **Novák József Amerikában.** Novák József, a szegvári kerület orsz. képviselője és vármegyének törvényhatósági bizottságának tagja augusztus 10-én Amerikába utazik az interparlamentaris konferencia tagjaival együtt. Novák József szintén részt vesz az interparlamentaris konferencián, melyet ez évben St. Louis-ban, Délamerikában tartanak meg, ahol most világgiallítás is van. A képviselők Fiuméből indulnak a világtengeret járó nagy

személyszállító hajók egyikén. Az út 14 napig tart. Novák József képviselő úgy tervezi, hogy október 10-én érkezik haza amerikai útjából.

— **Kiállítás Hódmezővásárhelyen.** Mint ezt már jeleztük, Hódmezővásárhelyen aug. 14—28-ika közt ipari és mezőgazdasági kiállítás lesz. Tudósítónk írja, hogy a bejelentéseket a kiállítási igazgatóság már lezárta és pedig igen örövendés eredményre. Az ipari részen 519, a gazdasági részen 338, a női kézimunka osztálynál 274 kiállító jelentkezett, ezek legnagyobb része helybeli, a többiek a szegedi kereskedelmi és iparkamara területéről valók. A Magyar államvasútak géppálya külön nagy területen állítja ki gazdasági gépeit, szintugy a budapesti Első gazdasági géppálya társaság, a nagykanizsai Weiser J. C. géppálya és a mosoni Kühne cég stb. Az ipari részen több ezer forintra menő megrendelés biztosítja a sikert, csupán egyik vásárhelyi speciális iparág terén, a könnyű tetszetős és mégis szilárd gazdasági kocsik készítésére 5000 korona értékű megrendelés történt. A gazdasági részen a Baromfi-nyesztők orsz. egyesülete Budapestről tanulságos kiállítást rendez. A messze földön híres vásárhelyi népies lötenyészést nagy arányokban mutatják be, több mint 200 drb. lóval. A kiállítás megnyitása aug. 14-én lesz s arra Tallian Béla és Hieronymi Károly minisztereket, kik ötezer és négyezer korona segélyt adtak, küldöttség fogja meghívni. A küldöttséget Dr. Lukács György főispán a kiállítás védnöke vezeti. A kiállítási plakátokat a napokban országsszerte szétküldik. Az érdeklődők felvilágosításért Németi Pál titkárhoz fordulhatnak. (Hódmezővásárhely, vasárnap).

— **Elutasított főlebezés.** Köztudomású dolog, hogy Kelemen Béla dr. orsz. képviselő megyebizottsági tag a vármegye legutóbbi, május hóban tartott rendes közgyűléséhez önálló indítványt nyújtott be arról, hogy a törvényhatósági bizottság mondja ki, miszerint Derekegyháza, Nagymágoós, Sövényháza, Magyartés és Fábiansbestyén községeket megszüntetendőknek, felszablatandóknak és részben Szenteshez, részben Mindszenthez, Algyőhöz, Sándorfalvához és Kistelekhez csatolandóknak véli és ebben az irányban teendő javaslatteire egy bizottságot küld ki. A megyegyűlés többsége, beható vita után ezt az indítványt elvetette, illetőleg napirendre tért fölötte. A megyegyűlés ezt a határozatot Kelemen Béla dr. megfőlebezte a belügyminiszterhez, akinek döntése ebben az ügyben már leérkezett a vármegyéhez. Ebben a döntésben a belügyminiszter — a felebezés elutasításával — a megyegyűlés határozatát, indokainál fogva — jóváhagyta.

— **A hatóság figyelmebe.** Kánikulai hözség fűlleszti át a levegőt csaknem tühretellenre, utcáink porba, piszkoba fuladnak, minden szomjúhozza az esőt, mely körül a határt járta ugyan a napokban, de a város belterületét mind elkerülte és — ebben a rekkenő hőségben, ebben a porban és piszkban nincs senkinek gondja rá azok közül, akiket illet, hogy az utcákat felsöpörnek, hogy a háztulajdonosok a járdának házuk mentén naponta való fellocsolására utasítanak és legalább a következő vagy aszfaltburkolású utcákat is rendszeresen locsolnák. Ha a Kossuth-tér körül nagy időközekben söprögetnek is az utcások nem sok köszönet van benne, mert rendszeren közvetlenül a delutáni órákban végzik ezt a munkát, felkavarva — a közegészségügy nagyobb dicsőségére — az út szemetében rejtőzö bacillusok millióit, — a helyett, hogy vagy hajnalban, vagy késő este 9 után söprögetnek. Előjárásunknak figyelmét felhívjuk erre az igazán tühretetlen, azziai állapotra azzal, hogy rendelje el legalább a nagy hözség idejére az utcák és utak rendszeres locsolását és kötelezze a háztulajdonosokat is

a járdák rendszeres locsolására; az utak söprögetése iránt pedig szintén megfelelően intézkedjék.

— **A ipartestületi tag:ág.** A kereskedelemügyi miniszter, egy felmerült eset alkalmából kimondotta, hogy az ipartörvény 124. §-a csak azt mondja ki, hogy az illető község területén képesített mesterséget űző iparosok az ipartestületnek feltétlenül tagjai gyanánt tekintetnek. E rendelkezés azonban nem zárja ki azt, hogy az ipartestület alapszabályaiban esetleg olyan rendelkezést is felvegyen, hogy az említett iparosok, saját elhatározásuk alapján, üzletük megszüntetése után is a testület kötelekében maradhatnak.

— **Sándorfalva község jubileuma.** Ez évben ünnepli a megyénkbeli Sándorfalva község alapításának negyedszázados évfordulóját. Ez alkalmából a község jubiláris ünnepélyt tart, amelyen részt fog venni Pallavicini Ede ögróf a családjával és Novák József országgyűlési képviselő, aki addigra hazatér amerikai útjából. A község jubiláris ünnepé ugyanis október 25-re van tervezve. Megemlítiük, hogy a sándorfalviak a jubiláris évet azzal is emlékeztetessé teszik, hogy a községben fordót létesítenek; e végből elhatározták egy artézi kút fúrását.

— **Hivatalos szemlélet.** Wosinszky Mór dr., a múzeumok és könyvtárak országos felügyelője, hivatalos szemléútjában a napokban Szentesre érkezett és itt megtekintve a csongrádmezei tört. és régészeti társulat múzeumát, a legnagyobb meglepődését fejezte ki az ott tapasztalt rend felett. Wosinszky orsz. felügyelő arról is értesítette ezuttal a múzeum érdemes örét, Csallány Gabort, hogy múzeumunk ez évben is megkapja az államsegélyt.

— **A szabadfürdés áldozata.** Így nyár szakán, a vízimenteli helységekből, a szabadban való fürdés igencsak évenként megköveteli a maga áldozatait. Ilyen áldozata lett a szabadban való fürdésnek Kókai Ferenc. 26 éves, csongrádi illetőségű kocsislegény is, aki a Körösbe fulladt. A zsomorú esetet a legény gazdája: Khirer József katolikus kántor maga jelentette be a kapitányságon. A jelentés szerint a kántor t. hó 6-án kiment kocsisával, a bökényi Körös-parton füvet kaszálatni. Delután, mert nagyon meleg volt, a szivatyuútelep közelében fürödött a Körösben, melynek vize a legényt elragadta, úgy, hogy már fuldokolni kezdett Khirer, ezt látva, kocsisa segítségére sietett, hogy kimentse, de bar e közben a végkimerültség megfeszítette minden erejét úgy, hogy maga is csaknem odaveszett, minden fáradsága karba ment, — a kocsist elnyelte a Körös vize. Hulláját 7-én Csongrádon fogták ki és ott is temették el tegnap. A vízbeült kocsis apja, akit Khirer a zsomorú csestről nyomban értesített, valamikor igen jómódú gazdameber volt Csongrádon.

— **Anyakönyvezetők kinevezés.** A belügyminiszter vármegyének Tömörkényi községi anyakönyvi kerületébe Reisz Mihály községi irrook helyettes anyakönyvezetőnek nevezte ki.

— **Iparosifjak népünnepeje.** Az iparosifjak önképzőköre már megkezdte az előkészületeit a szokásos szentistvánnapi népünnepejére. A rendezőség nagy bugalmat fejt ki, hogy a közönségnek ezt a népünnepejt is minél élvezetesebbé és vonzóbbá tegye. A kör dalosegylete szép új dalokat tanul be erre az alkalomra, ezenkívül lesz esti tűzfákék, zártkörök és néptanulmányok. A teljes műsort annak idején közölni fogjuk.

— **Szerencsétlenség az úton.** Dorozsmáról írják lapunknak: Vidékén István 70 esztendő tanyai gazda f. hó 7-én este szénát vitt be a városba. Utközben a rakott

székér fölborult és az öreg garda e közben olyan szerencsétlenül zuhant a földre, hogy bal lába eltört. A szerencsétlenül járt öreg embert a szegedi közkórházba szállították be.

— Megszűnt jószágveszedelem. A kapitánysághoz érkezett hivatalos értesítés szerint Mindszenten megszűnt a sertésorbánc veszedelem, miért is a község határát feloldották a hatósági zár alól.

— Toloncutón. Hida s Mari, 19 éves cseledényt, miután az idegenben csavargásban találták, toloncutón kísérték haza Szentésre.

— Fogorvos. Kovács J. budapesti specialista a fogak és száj betegségeire értesíti a közönséget, hogy még csak e hét végéig tartózkodik Szentesen. Eppen ezért felkéri azokat a fogbajosokat, akik segítségét igénybevenni akarják, hogy ez iránt mielőbb keressék őt fel a Petőfi-szálló 8. számú szobájában levő lakásán, miután egyes műtétek olykor több napot is vesznek igénybe.

* **Az összes szépitőszereket** fölülmulja a közkedvelt Földes-féle Margit-Crème. Gyorsan és biztosan eltávolít széplőt, májfoltot kiütéseket rancokat és egyéb arczisztatlanságot és így nem csak szépit, hanem fiatalít is. Ara 1 korona, nagy tégyel 2 korona. Kapható a készítőnél: Földes Kelemen gyógyszerárban Aradon és minden gyógyszertárban és minden gyógyszertárban, drogériában és illatszerkereskedésben. Utánzatoktól óvakodjunk.

vetekményeképen az aratás 5-6 nappal előbb vette kezdetét, mint a múlt évében. Az őszi és tavaszi búzával bevett terület kiterjedése 6,031,466 holdat és mert a várható búza terméskilátások holdankint és országos átlagban 5,74 métermázsára becsültetnek, ennél fogva a valószínű búza termés és 34,6 millió métermázsára tehető, szemben a múlt évi 44,07 millió métermázsával. A búzatermés úgy szemre, mint számlára nézve nem éri a közepes átlagot és a legjobb esetben is a szalmatermés szintén alig több, a közepes átlagnál.

Az őszi rozs, kétszeres és tavaszi rozs bevett területe kitért 1,969,851 holdat. Az aratási eredmények nagyobbára a közepes átlagot megközelítik ugyan, mindazáltal a rozstermés hozama országos átlagban nem kielégítő, amennyiben elég sok az apró és soványserű rozs, a minőség tehát nem mindenütt felel meg a hozzáfűzött reményeknek. A bevett területre viszonyítva az országos terméskilátogot pedig a holdanként remélt 5,93 métermázsát, mutatkozik valószínű termés összesen mintegy 11,75 millió métermázsára, figyelemmel kívül hagyva a takarmánynak lekaszárt rozstot és az elemi csapás-okozta károkat, amelyek néhol szintén eléggé nagyok. A múlt évben termett összesen mintegy 12,91 millió métermázsára rozs, és így a rozstermés hozama kedvezőbb a búzánál, valószínűleg szalmatermésére nézve is, amennyiben a rozs szalmája többnyire szép hosszú és rozsdamentes. A búza szalmájának az értékét a rozsa nagyon sok helyen megrontotta.

Az őszi árpat jobbjára már mindenütt learratták különböző, nagyobbára közepes eredményűvel, főleg minőségileg. A tavaszi árpanak az aratása szintén folyik, sajnos, néhol kényszerített lévén, korábban nem kellene és így nem a legjobb eredményűvel. Általában a tavaszi árpatermés hozama csak a remélt gyenge középátlagnak fog megfelelni, amennyiben minőségileg is legfeljebb csak közepes az eredmény. Egyes vidékeken, ahol még az árpa zölden kapta az esőt és ahol a hőség sem artott annyira, a kilátások valamivel jódobbak. Az árpával bevett terület 1,817,127 kat. holdra becsülhető; országos átlagban és kat. holdankint remélhető mintegy 5,86 métermázsára, figyelemmel kívül hagyva a felmerült elemi csapás-okozta károkat, az összes valószínű termés-eredményt 10,65 millió métermázsára tehető. A múlt évben termett összesen 14,06 millió métermázsára és így a folyó évi árpatermés jóval kisebb.

A júniusi csöszések a zöldebb és életreesebb zabnak is használták, ellenben a törpen maradt zab, amely már idő előtt kihányta szászlóját, nem igen javult és legfeljebb csak minőségileg. A zabterméskilátások tehát országos átlagban változatlanul középen állulnak, sőt néhol rosszakk és csak itt-ott, ahol az eső egészen zöden talalta még a zabot, kielégítő és jók. A zabbal bevett terület valószínű kiterjedése, az évközben fölmerült elemi csapások okozta károsodások tekintetbe vétele nélkül, 1,787,809 kat. holdra tehető, amelyről országos átlagban és kat. holdankint 5,08 mm. várható és így a valószínű termés mintegy 9,08 millió métermázsára lesz. Ez a remélt termés, szemben a múlt évi 12,67 millió métermázsára eredményűvel, jóval kedvezőtlenebb.

A repcét csupán a királyhagyon túli részeken aratják még, másutt teljesen learratták, sőt nagyobbára elcsépeltek. Az eredmény igen különböző. Néhol úgy minőségileg, mint mennyiségileg a varakozásnak megfelelő termés volt, főleg a Duna bal- és jobbpartjának, továbbá a Tisza jobbpartjának több részében, másutt és különösen az Alföldön közepesen, illetve gyenge közepesen fizetett.

A tengeri fejlődését, ahol az eső még elég jókor jött reá, a csapadék kedvezően befolyásolta és az ország nagyobb részében tetemes javulást is eredményezett; ehhez képest e növény állása sok helyen még mindig különböző. Vannak olyan vidékek, ahol együgyűen a tabán nagyon különbözően áll a tengeri. A vetésnek fele ugyanis

járható és jó, míg a másik fele gyenge és rossz, — tehát teljesen egyenlőtlen. Leggyengébben állanak a vetések a Tisza jobb- és balpartjának nagy részében.

A burgonyát az eső szintén megávitotta, mindazáltal az előző szárazság káros hatását már nem pótolhatja, amennyiben egyenlőtlen maradt és sok helyen nem is kötött még csak tőrhetően sem, ennél fogva a burgonya termés a reméltnél is kisebb lesz. A késői ültetés virágzói kezd, a korai már jórészt elvirágozott, sőt a korai rozsburgonyát elvették szedni kezdi.

Felelősszerkesztő: BÁNFALVI LAJOS.
Társaszerkesztő: MÁTEFFY LÁSZLÓ
Kiadktulajdonos „Szentés és Vidéke” könyvnyomda

7131/1904. szám.

Hirdetmény.

Szentés város tanácsa közhírré teszi, hogy a 14904. sz. határozat értelmében: a város tulajdonát képező téglatelepek bérbizadás útján leendő hasznosítása végett, a megállapított és jóváhagyott árverési feltételek alapján, 1904. évi Augusztus hó 29-ik napján d. e. 10 órai határidővel zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni, amikor a beérkezett ajánlatok nyilvánosan fel fognak bontatni.

Az ajánlatok mellé bánatpénzül 500 korona készpénz, vagy ovadékképes értékpapírban csatolandó, mely összeg, a szerződés jóváhagyásautan 15 nap alatt, a feltételek 8. pontja értelmében, 2000 koronára kiegészítendő.

Utóajánlat nem fogadtatik el.
Feltételek megteudhatók a gazd. tanácsnok hivatalában.

Kelt Szentés város tanácsának 1904-ik évi június hó 23-án tartott üléséből.

Magyar,
h. polgarmester.

2116. tkv/1904.

Árverési hirdetem. kivonat.

A szentesi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Marsovszki Imre végrehajtonának Pete Mihály végrehajtat szenvedett elleni 50 korona tökékövetelés és jár. iránti végrehajtat ügyében a szentesi kir. járásbírósg területén levő Szentés város belterületén fekvő a szentesi 9089. sztjkvben A f. 1888/66. b hrsz. a. felvett ingatlanból Pete Mihály végrehajtat szenvedett illető felerészre, illetve a végrehajtat törvény 156. §-a alapján az egész ingatlanra 849 koronában ezennek megállapított kikáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1904. évi július hó 18-ik napjának délelőtti 9 órajakor ezen telekkönyvi hatóság helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szandékozókat tartoznak az ingatlan becsarának 10 szazalékát vagyis 84 korona 90 fillért készpénzben vagy ovadékképes értékpapírban a kiküldött kézhöz letenni, avagy a banatpénznek a bíróság elölges elhelyezéséről kikáltott szabályszerű eismernyent atsozgatatni.

Kelt Szentésen a kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságnál, 1904. évi majus hó 3-ik napján.

KATKICS, kir. albiró.

Földeladás.

Özv. Götzl Igráné Belső-Ecsereen levő mintegy 140 hold tanya-földe, megfelelő épületekkel kedvező fizetési feltételek mellett eladó.
Értekezhetni a lakásán (Sajbós-ház

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas ásványviz erre a legbiztosabb óvoszer. Első sorban a mohai o o o o

AGNES

FORRÁS mint természetes szénsavdús ásványviz, föltlenül tisztá, kellemes és olcsó szaványvíz, dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvoszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyosónál fogva kitűnő szere a legkülönfelebb gyomor, légcső és húgyszervi betegségeknek. Azért tehát

Használjuk a mohai Agnes-forrást, ha gyomor-, bél és légcsőhurutól szabadulni akarunk.
Dr. Kötly.

Használjuk a mohai Agnes-forrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarak állanak be. Dr. Gebhardt.

Használjuk a mohai Agnes-forrást, ha májbajoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk. Dr. Glass.

Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesztérségesen szénsavval telített viznél, sőt szódaviznél is olcsóbban adja, hogy az Agnes forrás vizét a legszegebben ember is könnyen megszervehesse.

Arslapot s prospektust ingyen küld a mohai Agnes-forrás kezelősege, Mohán. (rejm.)

Kedvelt borviz! 6-2

Főraktár Szentés és vidékére:
Ifj. Kovács Sándor és Eisler
Lajos uraknál.

Közgazdaság.

A várható termés.

Az aratás napjaiban, amikor már a próbacéplések eredménye is támogatja a termés megállapítását, a földmívelésügyi minisztérium hivatalos jelentése megismételt legutóbbi prognózisát: gyenge közép termés lesz az idén Magyarországon. Ami javulást hozott a legutóbbi hetek csöszése, az legfeljebb minőségben érezeti hatását, mennyiségben, sajnos, nem. A hivatalos jelentés figyelemzetű a gazdák, ahol még lehet, vessenek késői takarmányféléket. Rozsda, poriszg és gyökérgörény is apaszja sok helyütt a termést, ezen felül a fejső vidéken jégeső is pusztított.

A múlt hónap száraz időjárásának kö-

Ne vegyen senki hangszeret

ing mig **Reményi Mihály** műhangszerész cs. és kir. szabalom-tulajdonos, a Magyar királyi zene-akadémia szállítója 315 ábrával ellátott legújabb árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik Budapestről, VI. Király u. 44/II.

K A V É		Kilója	Korona
Reklám kávé Santos faj, tiszta	1.50	Portál kávé 2 kor. föl feljebb	
Cappeller háztartási kávé, tiszta ízű	2.20		
Jumalka nagyszemű világos	2.20		
Domingó előkelő jó kávé, Jáva faj	2.40		
Seylon Salvador Cuba faj	2.69		
Jáva kávé liberában óriás nagy	2.40		
Legf. Malabar vagy Martinik	2.80		
Legfinomabb és nagyszemű Guba	32016l		
Portorico. Mooca vagy arany Jáva	36016l		
gyöngykávé minden faj	21016l		
	36016l		

4 és fél kilós csomagokban, ha többféle is, bérmentve küldünk bárhová, postadíjért számunk 42 és 74 fillért csomagoként. Csomagolás, szállítólevelet nem számítunk.

Minden vendők ajándékba kap egy hozzánk beküldendő bármily kis fénykép után életnagyságú fényképet és csak a szesz blockrozott papir keretért és vámrét számunk 3 koronát. A kép hasonlatossága és művészi kivitelét minden irányban keressük.

Continental kávéimport társaság. Budapest, V. Lipótkörút 13. 52—16

Biztos keresetet nyújtunk minden általános egyének, sorosjegyek eladásával új törvényes módszerünk szerint. Nem részlet-üzlet. Ajánlatok intézendők „Sorsjegyetételi bank”-hoz Budapest, VIII. József-körút 16.

Megjelent. Első legnagyobb magyar szabászat magántanulási tankönyv, 350 oldal, 410 rajzzal, füze 10 korona, köté 12 korona. Férfi és női szabók részére. Fehérmű szakönyv ára 1 korona. Szabászat-nyitványokat eladogad. Mehr Sámuel, okl. műszabó-tanító. Budapest, VII. Kazinczy-utca 36/H.

Szerelők és bádógosok figyelmébe!

Augenstein Hugó, Budapest, VII. Wesselényi-u. 11/a. Mindennemű villámipák és csillárók és az összes világítási felszerelési anyagok raktárán. Különböző férges és vörösréz asztali lámpák. Pragan Alvis fémmárgyára. Bécs—Budapest. Specialista világítási cikkekben.

Eladó házak.

Lövy Henrik I-ső tized 199. sz., **Hoffer Lőrincz-féle** háza; Betlehem utcában levő I-ső tized 275. számú háza, mely már 2 telekre, engedélylyel elosztott és 4 tized 735 számú háza igen kedvező feltételek mellett eladók. Ertekezni lehet a tulajdonossal. (9.)

Árverési hirdetés.

A minszent—algyői hitbizomány uradalom önkénytes árverés útján adni szándékozik egy kiseleztezt Clayton & Schuttleworth-féle cséplőkészletet, mely célból szóbeli és zárt ajánlati versenyt hirdetek.

A cséplőkészlet a »Baks« majori gépműhelynél van kiállítva.

Az árverés f. évi július hó 18-án tartatik meg a helyszínen, délelőtt 9 órakor.

A zárt ajánlatok július hó 17-ke délelőtt 11 óráig az uradalmi számvevőséghez Csongrád—Sándorfalván nyújtandók be s ugyanazokhoz az ajánlati összegek 10 százalékja csatolandó készpénzben.

A zárt ajánlatok fölbontását szóbeli árverés előzi meg.

Ajánlat tehető az egész cséplőkészletre, de tehető külön a gőmozdonyra és külön a cséplő szekrényre. Esetleg bármilyek egyedül is eladatik.

Szóbeli árverésen először árverés tartatik a cséplő szekrényre, azután a gőmozdonyra.

Árverezni szándékozik mindkettőnél 50—50 korona bántpenzt tartoznak az árverező bizottság kezeihez letenni.

Szóbeli és írásbeli ajánlatok közül elfogadhatónak talált ajánlat tevője a vételért készpénzben köteles azonnal lefizetni s a vásárolt gépeket 8 nap alatt elszállítani.

A képek oly állapotban adnatk át, amint azok az árverés napján találtak, minden további felelősség nélkül.

Kelt Csongrád—Sándorfalván, 1904 július 3-án.

Novák József, urad. jószágfelügyelő.

50 évi siker!

Eszéki ARCZENŐCS és eszéki SALVATOR SZAPPAN

elvárolítja a sepiót, májoltolt és a hór összes tisztátalanságát

Valódi csalás a **DIENES J. C. „SZALVATOR”** gyógytárából **ESZÉKEN FELSŐVÁROS**

1 tégely eszéki arckenőcs ára : 70 fill. és 1 kor. 1 drb. Szalvator-szappan : 1 korona 1 tégely kézi paszta : 20 fillér. Lyoni rízpor kis doboz 1 kor. nagy doboz 2 kor. Ezen cikkek mentek minden ártemas alkatrészek-től és megfelelnek tökéletesen a 71.012 számú B. rendeleteink. 10—6

Főraktár BUDAPESTEN:

TÖRÖK JOZSEF gyógyszerész

V. Király-utca 1-2 és Andrássy-út 29.

„Férjem uram sem ellenzi”

David Gyula, eszéki gyógyszerész-épitőszertész használati. Bepőlt és más arcolított ellen Eszéki pomádéja Ára 70 f. K. 1.20. 2.20. mákacs arcolítottból az erősebb hatás Pompadour-paszta árától kezdve K. 3 és 5. Arcolított fekete pont alkac mltiszereke egyedül műszabó a juvont, ara K. 1 és 2. Bármelyik szem használata előtt csakis Detergen különös porszapannal kell mosdani K. 1. 2. 5. Örmét szerek szíle ifjú háfestőmmel az őszülőknek, próbáuvog K. 2, 4 és 8. **ANTEGRIN. Házialatok és gyógypora.** Minden gondokozás és körzetésüdes nekul, hogy mi volna jó, csakis Antegrin kell, a mint bágyadtak, mindjárt beindul. Egyszeri adag alig keüli 3 krajczárba, melyből nagy kárt elhárítanak azok, a kik öszérképben de ötvágygerjesztől lébe-öröps adva Házialatkor is mindig már előre megrendelik, példánál 250 darab portés szót a dögöl megvásárolni 10—15—20 kilogramm szükségates. Egy tokeres Ára K. 2, mely elég 2 szilb megmestérésre. Egy kilogramm és 2. 2. Kés 3. 101 kilogrammot 12 szertésre csomagolással K. 10.89 főt már bérmentve is küldöm. Öt kilogramm 20 K. helyett K. 19; de 10 kilogramm csak K. 34. Késpatók pgtis v. vasuton náruvettól külvve, csakis **Dr. David Viktor.**

• Törv. védte. gyógyszerész-tudor, a m. kir. természetföldmáni tanulat rendos tagja. • Szent István király gyógyszerész-társában, ESZÉN, ábrát.

Tavaszi és nyári évad 1904.

Valódi brünni kelmék

Egy maradék 3.10 (7—8 10 kor jó) (12—14 kor. jobb) (16—18 kor. finom) (21 kor. legfinom.) valódi gyapjuból mellényt) kiad csak

Egy maradék fekete szalonlötönyhöz 20 kor — valamint feltöltözöveketek, túristalóndent, seymkamargant stb gyári árákon küld szét a realisnak és szolidnak elismert szövetség raktár 30 11

Siegel-Imhol Brünnben.

Minták ingyen és bérmentve. Mintahú küldée-ért jótállás.

Mágvendők előnyül hogy szövetet közvetlen a fenti cégnél, a gyárból rendelhetnek, jelentékenyek.

Üzlet kiárúsítás.

Felhívom a n. é. közönség figyelmét egy kedvező alkalom felhasználására. Ugyanis üzletemet felosztalom s ezen alkalomból nálam fekete svéd gránit, szienit-, fehér carrarai-, sziléziai szürke granit piramisok és sirkeresztek, ércz és fakoporsók szóval mindennemű tmetkezési cikkek melyen leszállított áron kapható.

Üzletem jutányos áron egészben is eladó.

10—7

Özv. Krausz Márkné sirkő- és tmetkezési raktáros. (Görög egyház épulete.)

7826/904. sz. Szentés város tanácsától.

Hirdetmény.

Szentés v. tanácsa a városi épületek javítása és tisztogatására 1904-ik évi július hó 20-ik napja d. e. 10 órai határidővel zárt ajánlati versenytárgyalást hirdet.

A költségvetés és feltételek a mérnöki hivatalban megtekinthetők.

Kelt Szentés város tanácsának 1904-ik évi július hó 7-ik napján tartott üléséből.

Magyar, h. polgármester.

Oltóság! Lehitelmentesség!

Saját érdekében! hűdéssel kiadólag

LEOPOLD GYULA

hirdetési irodája által Budapest, Erzsébet-körút 6a.

Bankavatott! Postos!

Császárfürdő

téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Elsőrangú néhas hívtató gyógyfürdő, páralán gőzfürdővel, legmodernebb iszapfürdőkkel, pompás ésványvizusodákkal, kő- és kádfürdőkkel.

200 kényelmes lakosztályal.

Prospektus kívánata ingyen és bérmentve.

REPARATOR

KÖZVEHÉNY ÉS CSÚZ ELLEN LEGSIKERÉSEBB
a KRIEGNER-féle

1 üveg 2 korona, kis üveg 1 kor.

Főraktár: **KORONA-GYÓGYSZERTÁR**, Budapest, Calvin-tér.

KIVÁLÓ SZERENŐSEI • ELŐZÉKENYSÉG!

SZERENŐSE-HAPTÁR INGYEN ÉS BÉRMENTVE!

KIRÁLYFI ÉS TÁRSA

BANKHÁZA, BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 60.

magy. kir. szab. osztályosajáték föltöltési helye.

100,000 sorsjegy, 65,000 nyer. — Nyeremények összege 14,459,000 korona.

A Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete

BUDAPEST, V. GEZA-UTCA 8.

500 koronától kezdve ad kölcsönt az állami-telekeseiknek, melyek után

1000 koronára:	2% (éves)
10000 koronára:	3% (éves)
50000 koronára:	4% (éves)
100000 koronára:	5% (éves)

Bővebb felvilágosítást az intézet díjmentesen ad.

PLATSCHEK VILMOS
Elsőrangú legelsőbb, legelsőbb
FÉRFI- és GYERMEK-Tűha árkaháza
Budapest, IV., Központi Városház (Károlyi) kelt. 11.)

HÔTEL PARIS SZÁLLODA

BUDAPEST, VI., VÁCI-KÖRÚT 23. SZ.

100 szobas 220 K-tól fejtett kizárólagos és villanyvilágítással együtt. Páfrók, elegáns kávéház, étterem és előcsarnok a bárban. Villamos vasúti megállóhely az összes pályaudvarok és hajók felé.

REMINGTON

LEGKÖRLETESEBB IRÓGÉP
ÚJ MODELLEJE megjelent!
PROSPÉKTUST KÜLD
GLOGOWSKI ÉS TA
BUDAPEST
ANDRÁSSY-ÚT 12.

FEJLEMULHATATLAN

Tanningene

HAJFESTŐ-SZERREL

KLIVÉNYI FERENCZ

vendéglős elsőrangú étterem
Budapest, VI., Andrásy-út 39.

Külön magyar konyha, valódi tiszta borok és a világhírű „PSCHORRBRÄU” egyedül kintérsé.

VÉRGYÓGYÍTÁS

A legújabb módszerrel: asthma, szív-, gyomr-, lég- és vese-, tüdő-, hólyag-, húgyvezeték- és májbetegségek és egyéb krónikus betegségek.

D. KOVÁCS J. (óvioros orvos)
BUDAPEST, V., VÁCI-KÖRÚT II. SZ. 1. EM.

UGORKATEJ

Az egyedül létező valódi angol SZÉPÍTŐSZER

a Balassa-kéle valódi angol, mely szonál alávált minden szepít, májfoltot, pattanást, milt-csereit stb. és az arcnak öséséget, fiataloságot kölcsönöz. Hölgyeknek nélkülözhetetlen!

Egy üveg ára 2.- K. hozzá ugorka-szappan 1.- K., puder 2.- K.

Postai szétküldés szonpota.
gyógyszertára: Budapest — Erzsébetfalva.

Balassa Kornél

OSERS és BAUER

MOTORGYÁR

BUDAPEST V., Lipót-körút 7.

Benzin- és petrolin-motorok.

Szivógáz-motorok 2-3 hífér ázemköltéséggel.

Kazanyai berendezések működésben. — Előszendő gyártmány. — Készre van készlet feltelek.

BÉOS

Benzin- és petrolin-motorok

LEON és OLÁH

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 4.

Mintákat az ország minden részébe ingyen és bérmentve küldünk.

A hölgyvilág részére!

Minden t. hölgy saját maga minden divat szerint, fáradság nélkül készítheti ruháját a

Guschelbauer Antal-éle szabályozható

Női derék-szabászati készülék

segélyével, anélkül, hogy szabászati rajtot tanult volna. — Eme készülék minden testalkat részére **szabályozható.**

Akadémián vizsgáztam. — Számos elismerő levelet kaptam minden országból. — Minden államban törvényileg védve és szabadalmazva

Egy készülék ára 3 korona utánvét mellett.

GUSCHELBAUER ANTAL, SOPRON.
Képviselők minden helységben kerestetnek. — Magyarozatokat ingyen küldök.

52-12

Schicht-szappan

„szarvas” vagy „kules”

Jelgyyel

legjobb, legkiválóbb s-ennélfogva legelőcsöbbsz szappan. — Minden keres átkészítési, mosás.

Mindenütt kapható!

Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy !! minden darab szappan a „Schicht” névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

„SZENTES és VIDÉKE“

SZERKESZTŐSÉGE ÉS HIRLAPKIADÓHIVATALA
KOSSUTH-TÉR (HARISS-HÁZ)ELŐFIZETÉSEKET ELFOGAD — HIRDETÉSEKET
VALAMINT NYILTTÉRI KÖZLEMÉNYEKET A LEG-
JUTANYOSABBAN SZÁMIT FEL.

Menyegzői

és

Báli meghívók, Fancrendek

Diszokmányok

Könyvek, Folyóiratok

Szalag-aranyozás

Diszmunkák több színnyomásban is

Gyászjelentések

Gyászszegélyű névjegyek

Izlésesen, olcsón és gyorsan készülnek.

Árlejtési hirdetmény.

A Szentés város által fenntartott polgári leányiskola, hét külterületi népiskola és két kiseddóvónál szükségés általános nagy nyári

javítási és tisztogatási munkálatoknak

vállalat útján való biztosítása érdekében, f. hó 24-én délelőtt 11 órakor, a polgári leányiskolánál szóbeli nyilvános árlejtést tartok és felhivom mindazon építő iparosokat, akik ezen árlejtésben résztvenni akarnak, hogy a mondott időben és helyen annival inkább megjelenni sziveskedjenek, mivel utóajánlatok nem fogadtnak el.

A kiendő munkák jegyzéke és a feltételek alólirott nál addig is be tekinthetők.

Szentés, 1904. július hó

3—1 Körtvélyessy Sándor
gondnok.

Eladó ház.

I. t. 615 szám alatti ház eladó, esetleg földbirtokra kicserélhető. — Értekezhetni ugyanott a tulajdonosai. 26-2

Árlejtési hirdetmény.

A szentesi evang. református egyház tulajdonát képező összes hivatali lakások és iskola termek kijavitása és betisztítása zárt ajánlati verseny útján fognak elkészítettetni.

Felhivatnak azért a vállalkozni kívánó kőmives és ács iparosok, hogy a munka kimutatást és föltételeket az egyház gondnoki hivatalánál megnézhén, ajánlataikat, a vállalati összeg 10 százalékának becsatolása mellett, folyó hó 16-ig napjának délután 5 órájáig, az egyház gondnoki hivatalához beadni sziveskedjenek. A versenyzők közül az egyház gazdasági választmánya fentartja magának a jogot, a vállalati összegre való tekintet nélkül, a munkát annak adni, kit erre legalkalmasabbnak talál.

A gondnoki hivatal.

Csépléshez köszén,

különböző fajtában
jutányosan kapható.Sarkadi N. Ferencz
kereskedónél.

2—1